2026-09-29

Studieförbundens överenskommelse kring ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning

Folkbildningsrådets villkor för ansvar för verksamheten och statsbidragets användning ur ”Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden – villkor och fördelning 2024”:

När studieförbund använder statsbidrag i en verksamhet ska studieförbundet i alla led ta ansvar för och kunna redovisa varje användning av bidraget.

När statsbidrag används i en verksamhet ska det alltid framgå att studieförbundet är arrangör.

Ansvar vid samverkan

Studieförbundet kan genomföra sin verksamhet i samarbete med medlemsorganisationer och samverkansparter. När flera parter samarbetar om verksamheten har studieförbundet ansvar för sin del av finansieringen och därtill ett ansvar för att hela arrangemanget genomförs i enlighet med statsbidragsvillkoren.

Statsbidraget får inte användas till ett allmänt verksamhets- eller organisationsstöd. För organisationer med en stor andel folkbildningsmässig verksamhet ansvarar studieförbundet för en rimlighetsbedömning av vad som kan finansieras med statsbidrag.

Föreningsverksamhet såsom sammanträden, förenings- eller planeringsmöten och liknande, kan inte genomföras med statsbidrag.

Verksamhet som en myndighet, kommun eller ett annat organ än Folkbildningsrådet har finansieringsansvar för, kan inte finansieras med statsbidrag.

Studier som ingår i personalutbildning eller som är ett led i formella utbildningsprogram, till exempel inom det ordinarie skolväsendet, kan inte genomföras med statsbidrag.

Verksamhet som tillkommit på uppdrag och därigenom har annan finansiering kan inte bedrivas med statsbidrag.

Ansvar för kostnader

En samverkanspart eller privatperson som har haft utlägg kan enbart få ersättning för kostnader direkt förknippade med en specifik folkbildningsverksamhet. Studieförbundet ska avgöra vad som är en skälig kostnad.

Kostnadsersättning får inte bytas mot bidragsförmedling, exempelvis baserad på schabloner såsom omfattningen av verksamheten.

Kostnadsersättning utöver arvode, reseersättning, studiematerial, förbrukningsmateriel och lokalkostnader får inte ges till privatpersoner. Kostnadsersättning som avser privatbostad eller privat konsumtion är inte tillåten.

Oavsett omfattning av kostnadsersättning ska studieförbundet doku-

mentera hur ersättningen avser en specifik folkbildningsverksamhet och kunna uppvisa kvitton eller motsvarande.

Ansvar för pedagogik

Studieförbundet har ansvar för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten.

Den viktigaste delen av studieförbundets pedagogiska ansvar är att utbilda och godkänna ledare för studiecirklar och övriga aktiviteter.

Studieförbundets lokalavdelningar ska ha rutiner för godkännande av dessa ledare. Ett godkännande innebär att lokalavdelningen bedömer att ledaren är lämplig för och har den kompetens som krävs för uppdraget.

Studieförbundens tolkningar och rekommendationer av ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning

Allmänt om arrangörskapet

Det är viktigt att studieförbundet är tydligt i sin roll som ansvarig arrangör. Studieförbundet kan inte överlämna ansvaret till någon annan part utan ska ta fullt ansvar för den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag. Detta utesluter inte att samverkansparter också tar ansvar för sin del av planering och genomförande.

- Studieförbundet ska i samarbetet tydligt skilja på vad som är statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet och vad som inte är det.
- Deltagarna ska informeras om vilket studieförbund som arrangerar verksamheten.
- I all information och marknadsföring ska det tydligt framgå att studieförbundet är arrangör.
- Uttryck som ”sponsras av” ska inte användas.
- Den pedagogiska kvaliteten ska säkerställas genom bland annat utbildade ledare, tillämpliga och relevanta arbets-/studieplaner, aktuellt studie- och arbetsmaterial samt löpande uppföljning och utvärdering.
- Varje studieförbund skall säkerställa att ledaren har den kompetens som krävs för uppdraget.
- Studieförbundet skall aktivt delta i planeringen av all folkbildningsverksamhet för att kunna arrangera den. Planeringen skall i efterhand kunna följas upp.
- Registrering av ett arrangemang bör ske i anslutning till att det startar, och senast 30 dagar efter startdatum.
- Ledaren skall uppmanas att rapportera närvaro i anslutning till sammankomsten.

Ett eller flera studieförbund

Studieförbunden respekterar deltagares och samverkansparters val av studieförbund och varje deltagare och samverkanspart är suverän i att besluta om deltagande i eller samverkan med studieförbund.

- När en grupp valt ett studieförbund att samverka med innebär det att samma verksamhet inte kan rapporteras som underlag för statsbidrag av ett annat studieförbund.
- När en förening ingått överenskommelse att samverka med ett studieförbund avseende folkbildningsverksamhet innebär det att samma verksamhet inte kan rapporteras som underlag för statsbidrag av ett annat studieförbund.
- Om en grupp eller förening önskar byta studieförbund under innevarande verksamhetsår ska det ske i öppen dialog mellan alla parter. Planerad och påbörjad verksamhet hos ett studieförbund kan inte flyttas med till ett annat studieförbund.
- Om en grupp eller förening genomför verksamhet med flera studieförbund ska det ske i öppen dialog med alla parter.

Samverkan med föreningar och andra samverkansparter

Vid omfattande verksamhet ska följande dokumentation finnas:

- För att säkerställa att föreningar och andra samverkansparter är demokratiskt uppbyggda bör följande dokumentation göras och finnas tillgänglig: ansvarig kontaktpersons kontaktuppgifter, föreningens organisationsnummer, adress till egen föreningslokal, senaste årsmötesprotokoll, styrelse, stadgar samt bankgiro kopplat till organisationsnummer.
- En rimlighetsbedömning av verksamhetens omfattning och innehåll.
- En bedömning och dokumentation av eventuell kostnadsersättning till samverkansparten.
- Dokumentation av annat stöd som studieförbundet ger till samverkanspartens folkbildningsverksamhet, t. ex lokaler, studiematerial, marknadsföring och fortbildning.

Oanmält besök vid risk för avvikelse

Studieförbundet rekommenderas göra oanmälda besök hos samverkansparter där det bedöms föreligga förhöjd risk för avvikelse enligt risk- och sårbarhetsanalys.

Lokaler

Lokalen för arrangemanget ska vara lämpad för planerad verksamhet och i förväg godkännas av anställd på studieförbundet.